

Naročnina lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrť leta . . . " 250—
 Mesečno . . . " 1—
Štampaj Avstrijo: —
 Celo leto . . . " 15—
Pozamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vis.
 od 6 redne petrtvrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pos-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračaja.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 3. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Novi srditi boji na Goriškem.

Italijani šestkrat napadli obmostje pri Tolminu. — Vsi napadi krvavo odbiti. — Brest-Litovsk od zahodne strani obkoljen. — Avstrijci s naskokom vzeli prednje brest-litovske utrdbe. — Trdnjava Kowno padla. — Dve severni utrdbi Nowo-Georgiewska zavzete.

Savinjčani!

Savinjsko prebivalstvo si želi prilike, da na vi-
 den in slovesen način da izraza svojim verskim, na-
 rodnim in domoljubnim čustvom ob sedanjih velikih
 dogodkih, katere doživljamo. Ker pa se vsled promet-
 nih težav ni moglo udeležiti vseslovenskega romanja
 na Brezje, zato se priredi za Savinjsko dolino in so-
 sede

v nedeljo, dne 29. avgusta 1915 veliko domoljubno romanje k Materi Božji na Oliko.

Prosili bomo, na tem priljubljenem romarskem
 kraju Mater Božjo, da priporoča naše molitve za pre-
 svitlega cesarja, za zmago hrabre naše armade, za
 ljubo Avstrijo in našo milo slovensko domovino Vse-
 mogočnemu v uslišanje.

Glavno sv. opravilo. s slovesno pridigo (prof.
 dr. J. Hohnjec) bo ob 1/11. uri popoldne. Priporoča
 se, da pridejo oč. gg. dušni pastirji s procesijami.
 Savinjski romarski odbor.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Nova ofenziva Italijanov v Krnskem pogorju.

Uradno se razglša:

Dne 16. avgusta.

Na tirolski fronti je pričela sovražna artilerija
 včeraj po dolgem odmoru zopet streljati na naše ut-
 rdbne in posebno na one na prelazu Tonale in pa na
 planotah Lavarone in Folgarija. Napadalni poskusi
 italijanske pehote ob cesti Tonale, na postojanko Be-
 pena (izhodno Schluderbacha) in v ozemlju Dreizin-
 nen so bili odbiti.

Istotako so se izjalovili na primorski črti novi
 napadi sovražnika v ozemlju južno Krna, kakor tudi
 napad na prednji del Doberdobske planote.

Dne 17. avgusta.

Ogenj italijanske težke artilerije na naše tirol-
 ske utrdbe je trajal včeraj celi dan. Slabejši sovra-
 žni pehotni oddelki, ki so dospeli v Valsugani do Čar-
 cana (severoizhodno Borga), so bili vrženi čez Maso
 nazaj.

Na primorski fronti so nadaljevali Italijani svo-
 je sunke na našo pozicijo med Krnom in Tolminom z
 močnejšimi silami, bili pa so povsod krvavo odbiti.
 Doberdobska gorska planota je bila včeraj zopet pod
 ljutim ognjem težkih topov.

Dne 18. avgusta.

Na laškem bojišču so se vršili včeraj na pri-
 morski bojni črti hudi boji, dočim je vladal na koro-
 škem obmejnem ozemlju razmeroma mir. Na Tirols-
 kem je nadaljeval sovražnik težki artilerijski boj, in
 se je vršilo nekaj manjših infanterijskih bitk.

Na Goriškem so bili štirje na Sv. Martin izvr-
 šeni italijanski napadi odbiti. Pred goriškim obmost-
 jem vlada slej kot prej precejšen mir, pač pa se vr-
 ši za tolminsko obmostje srdit boj. Tudi tukaj so se
 izjalovili štirje sovražni napadi. Istotako so se izja-
 lovili vsi sunki na naše višinske postojanke na se-
 verni strani tolminskega obmostja.

Na tirolskem obmejnem ozemlju so bili laški
 napadi na Doblinger Riedel (ozemlje Dreizinnen) in
 proti Milegni (gorska planota Vielgereut) odbiti.
 Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer,
 podmaršal.

Napad naših zrakoplovov na Benetke.

Uradno se razglša:

Dunaj, 16. avgusta.

Eden naših hidroplanov je dne 15. avgusta po-
 popoldne metal bombe na štiri obrežne utrdbe Benetk.
 Razven ene so vse bombe eksplodirale znotraj utrdb.
 Od petih italijanskih letalcev, ki so se dvignili v svr-
 ho zasledovanja, sta bila dva prisiljena s strojnimi
 puškami, da sta se obrnila in pristala, dva sta kma-
 lu opustila zasledovanje, dočim je zadnji sovražni le-
 talec sledil našemu letalcu do istrskega obrežja, ko-
 der se je moral, ne da bi dosegel kak uspeh, takoj
 obrniti. Naše pomorsko letalo se je kljub srditemu ob-
 streljevanju s sovražnih vojnih ladij in z utrdb, vr-
 nilo nepoškodovano.

Novo italijanske baterije pri Krnu.

Po poročilih pariških listov so Italijani zadnje
 14 dni spravili veliko število novih baterij v krnsko
 ozemlje, da bi tem uspešnejše obstreljevali.

Italijanski minister o bojih pri Gorici.

Italijanski minister Orlando, ki se je ne-
 kaj časa mudil na bojni fronti, se je napram zastop-
 niku nekega sicilijanskega lista zelo pesimistično iz-
 razil o stališču Italijanov pri Gorici in ob Doberdob-
 ski gorski planoti. Njegove izjave objavlja sedaj list
 „Corriere della Sera“ in sicer precej obširno. Orlan-
 do pravi:

Te dni sem dobil toliko novih utisov, da isti po-
 menijo za me novo življenje. V resnici pa se je zgo-
 dil več, kakor sem pričakoval. Toliko se je govorilo
 o utrjenem goriškem obmostju in o Do-
 berdobski gorski planoti, ki so v očeh
 naših častnikov skoro nezavzetna enota. Po-
 ložaj pa si moremo prav predstaviti še le tedaj, ako
 mam ta sistem naravnih in umetnih trdnjav, ki se
 spenjajo kvšku kot nezavzeti zid, pred seboj. Te
 trdnjave predstavljajo nekako drzno izzivanje, katero
 se zoperstavlja tudi najmočnejšemu napadalnemu sr-
 du. V teh utrdbah imaš pravečato sliko izvanredno ve-
 likega navdušenja in trdne volje naših sovražnikov.

Kdor opazuje bojno črto, ki varuje levi breg
 reke Soče, dobi skoro utis, da je Bog pri svojem
 stvarjenju vzel nekako na pomoč častnika avstrijske-
 ga generalnega štaba in je vse tako uredil, da je s
 svojo nevidno in vsemogočno modrostjo olajšal ob-
 ambo teh postojank v isti meri in na isti način, da
 je napad na to ozemlje od italijanske strani strašno
 otežkočen. Že način, kako so gore in hribi urejeni
 in sestavljeni, smer gorskih črt, razširjen sistem na-
 ravnih utrdb, narava tamošnjih skal, njih razpokli-
 ne, naprej moleči robovi in globočine ter končno ne-
 varnostipolna bližina deroče in globoke reke, se zdi-
 jo, kot bi bilo vse to ustvarjeno z dobro premišljeno
 voljo za to, da zakličejo vsakemu, ki bi hotel iskati
 prehod čez nje, krepki „Stoj!“

Kakor so napravljene naravne ovire v tem o-
 zemlju, tako so skoro urejene tudi utrdbe, ki jih je
 postavila človeška roka. O Avstrijcih gre glas,
 da so mojstri pri gradnji takšnih ut-
 rdb, a pri delu utrdb na Goriškem pa so
 celo sami sebe prekosili. Strelski jarki,

katere so sezidali v dolgih mesecih, ko se je z veliko
 skrbjo pripravljalo na vojsko, so najmodernejši in
 najpopolnejši izdelek, ki si ga moderna vojna tehni-
 ka sploh more misliti. Način gradnje je trpežen, skri-
 vališča varna, mehanizem pa ženialno izvršen. Av-
 strijci so vse iznajdbe „hudobnega duha“ izvabili
 proti nam in še nekaj: Napravili so nam zanjke in
 rafinirane zapeljive priprave, na katere poprej nihče
 ni mislil ni.

Pri majorju Turudiji.

Vojni poročevalec piše z južnega bojišča:
 Zajahal sem šarca in jezdil k majorju Turudiji.
 Po poti sem srečal vojake: Odkod si? — Iz Dalmaci-
 je — Vprašam drugega — isti odgovor. — Ali si že
 tukaj od početka vojne? — Da, sem! Ali malo nas je
 takih. V mojem vođu smo štirje. Ali kaj se hoče, leto
 je dolgo. — Čitaš mu z lica žalost za padlimi tovari-
 ši. — 36 težkih spopadov smo imeli, pač mora kdo pa-
 ti ali biti ranjen. In našteva boje v Bosni, Srbiji in
 končno proti izdajalski Italiji. Ei ako bi bile še one
 mete tu, kako bi tekel Italijan. Neki dan je sedem I-
 talijanov napadlo enega izmed nas, pa ga niso pre-
 magali.

Prispel sem v kraj, kjer sem od daleč opazil
 majorja. Pozdravim družbo. Grem k njemu, pri njem
 je nekaj oficirjev. Govorili smo najprvo o italijan-
 škem bojišču. Turudija je orisal razvoj bitke pri
 Tlaven in Podgori, pri Doberdodu, kateri je on pri-
 stvoval kot poveljnih enega bataljona. Spominja se
 svojih izgub in italijanskih. Na stotine in stotine je
 ostalo mrtvih Italijanov, pri njem malo število. „V
 loznejšem času bo mislil kdo, da so bite to bajke —
 smo zaključili, ali v resnici je bilo tako. Vedno sem
 bil prepričan, in sedaj sem istotako, da ne odločuje
 število. Vodstvo, prisotnost duha in neustrašenost
 bit, kakor so naše, potem se lahko dela čudeže, ka-
 kor jih delamo mi.“

Pomislil: pri takem voditelju morajo biti voja-
 ki hrabri. „Naš major zna elektrizirati in pri navalu
 je kakor vsak infanterist“ — tako se izražajo o njem
 vojaki. Ako bi hotel opisati vsa njegova junaštva, ki
 si jih moštvo pripoveduje, bi trajalo to dolgo. Pa ka-
 to on ceni tudi najpriprostejšega infanterista. Razu-
 me se samo po sebi, da on visoko ceni svoje oficirje.
 Koliko mi je pripovedoval o nadporočniku Marku So-
 rriču. Padel je kot junak na bojnem polju, ne sme o-
 stati pozabljeno njegovo ime. — Turudija: „E, da je
 moj Marko sedaj tu!“ Spomnil se je tudi Lendiča:
 „Bil je to infanterist ali v junaštvu mu ni bilo para.
 Ob Drini je umrl junaške smrti, predno je izdihnil,
 je rekel: „Pozdravite mi Turudija!“ Vojska se zalju-
 bi v svojega voditelja, voditelj v vojake. — Sedaj je
 praktičen boj proti Italijanom — kakor pravi naš Tu-
 rudija — prej je bil sama teorija.

Ko se tako razgovarjamo, pride majorju ukaz:
 „Z bataljonom ob 1. uri popoldan v ...“ Želel sem
 družbi vojno srečo, ošinem šarca, aji ni bilo treba,
 sam je tekel domov. V dvajsetih minutah sem bil v
 Gorici. . . Peš odidem nato na Kalvarijo: Ko to pi-
 sem, mi letajo čez glavo topovska zrna in pehota je
 začela močno streljati. . .

Grozote vojne ob Soči.

Italijanski vojni poročevalec Luigi Barzini opi-
 sanje med drugim bojišče ob Soči sledeče:

Veliko bojno ozemlje je spoznati le v obrisih.
 Posameznosti sploh ni mogoče opaziti. Grmenje in
 — to je vse, kar je slišati in videti. Linij modernega
 boja v teh dolgih oddelkih sploh ni mogoče spoznati.
 Toda z vseh postojank prihajajo k nam poročila,
 kratka, lakonična. Kraji, ki se imenujejo v teh poro-
 čilih, so zagrnjeni v blede meglo. Njihova imena nam
 zvene prijazno ali pa sovražno, vseeno, ali divje ali
 prozeče, vse po poročilih, ki jih dobivamo o njih. In
 tako postane priroda v dolgem okrožju bojnega pasu

sama živa. Vse ozemlje je prenapolnjeno z demoničnim, dihačnim življenjem. Profil Podgore se nam zdi grozen in uporen in mračni, visoki Sabotin je za stražo, kakor kak vohun. Zadaj pa se dviga Sveta gora. V današnji vojni so postali vojaki nevidni. Oni so majhni v velikanskem obsegu polja svojega delovanja. Toda v dozdevni zapanjenosti bojišča so si postali kraji z različnimi utisi pokrajinske slike takorekoč sami pravi bojni nasprotniki. To so pošastni bojovniki, polni divjosti, strahla in sile. Od gore do gore odmeva ta gigantski dvoboj v valečih se glasovih grmenja.

Italijani ustrelili tržiškega dekana.

„Unione“, glasilo italijanske krščanske stranke v Trstu, prinaša v št. 62. pismo, ki ga je pisala teta bivšega dekana v Trziču (Montalcone) Janeza Krena. V tem pismu se potrjuje, da so „odrešitelji“ predzadnje nedelje res ustrelili dekana Krena. Drugi dan po njegovi usmrtitvi je počilo njegovi stari materi srce od žalosti nad strašno sinovo izgubo. Dekan je bil jako izobražen mož, izvrsten cerkveni govornik, socialno delaven in pobožen duhovnik. Po rodu je bil Furlan. Kaj se je pregrešil proti „odrešiteljem“ ni znano, najbrž je bil na listi, da je avstrijskega mišljenja. Iredentisti se hočejo na ta način maščevati nad svojimi domačimi dušnimi pastirji, da jih v Italiji zatožijo kot goreče Avstrijce in takoj so na listi. Ali pa morda po nedolžnem usmrčeni župnik ni hotel, po zgledu svojega kolega v Gradežu, Italijanom izdati cerkvenega zaklada? Grdo, da, prostaško za italijansko „Veličanstvo“ Emanuelovo, da se da prodati so drgi tatev in cerkvenih roparjev. Gradeškemu župniku, ki noče pokazati Viktorju Emanuelu cerkvene zakladnice, stisne ravno tisti Viktor hinavsko roko in se prisrčno poslovi. Drugi dan pa dobi župnik karabinerje v hišo, ki ga odvedo v italijansko blaženstvo. Ako se godijo po Furlaniji, deželi, ki je bila vpdno znana kot hvalevredno dinastična, taka izdajstva, kaj bi bilo pričakovati še le v Istri, kjer je bila iredenta posebno po malih trgih tako mogočno razpredena? No, upamo, da je Victorio Emanuele gledal Trst samo z zvonika Campanile, vanj in v listro pa nikdar ne pride!

Naši napadi na italijansko obal razburjajo Italijane.

Italijanski list „Corriere della Puglie“ piše, da je odposlal meščanski pomožni odbor mesta Bari, ki je bilo, kakor smo že poročali, opetovano obstreljevano od našega vojnega brodograditelja, slededeč brzojavko italijanskemu ministrskemu predsedniku Sajandri: Meščanski pomožni odbor mesta Bari smatra za svojo dolžnost, da opozarja Vašo ekscelenco na veliko razburjenje mestnega prebivalstva, ker je izpostavljeno neprestanim napadom avstrijskega brodograditelja in avstrijskih zračnih ladij, čeprav je prebivalstvo zagotavljalo, da sovražnik mesta od morske strani ne bo mogel obstreljevati. Pomožni odbor nujno prosi Vašo ekscelenco za potrebno odredbo, da ne bo prišlo do kakega večjega podvzeta.

Koliko stane Italijo vojna?

V „Stampi“ priobčuje Maggiorino Ferraris zanimiv članek o italijanskih državnih financah in zlasti o vojnih troških Italije. Izdatkov za armado in mornarico je bilo leta 1914 skupno 147 milijonov lir, v juniju 1915 so narasli že na 463 milijonov. Povprečno je strošek na mesec okoli 500 milijonov ali 17 milijonov vsak dan, in sicer od 1. julija 1915 dalje. Do 31. decembra 1915 bo stroškov okoli treh milijard. Priprave za vojno so stale tri milijarde. Ferraris pravi, da kritje z normalnimi dohodki in z vojnimi posojili seže do konca septembra. Za prihodnje se zanaša Italija na Anglijo, ki pa ne bo mogla dati zadostnih sredstev. Italija bo morala poseči torej po novih sredstvih: izdati bo morala nove bankovce na račun državnega zaklada in zateči se k novemu državnemu posojilu.

Na morju.

Tretji avstrijski napad na Pelagruž.

Uradno se razglša:

Dunaj, 18. avgusta.

Dne 17. avgusta zjutraj je obstreljeval oddelek našega vojnega brodograditelja tretji otok Pelagruž, katerega so zasedli Italijani. Istočasno je naš zrakoplov obstreljeval otok z bombami, strojnimi puškami in s pišicami. Svetilnik, katerega si je sovražnik od zadnjega obstreljevanja preuredil za stanovanje, je bil porušen, razstreljen in požgane so bile barake in šotori ter porušeno skladišče za topove. Uničenja je bilo več vojaških skladišč, nekaj kupov na obrežju naloženega vojnega gradiva ter več čolnov. Posadka otoka se je poskrila v strelske jarke in v podzemeljske rove in ni oddala nobenega strela. Prikazala se ni nobena sovražna vojna ladja.

Mornariško poveljstvo.

Kako se je potopil naš „U III“.

Rim, 15. avgusta. Rimski časniki opisujejo potop našega podmorskega čolna „U III.“ tako-le: Dne 12. avgusta zjutraj je avstrijski podmorski čoln „U III.“ napadel neko našo križarko. Z uspešnim manevrom se je križarka izognila dvema torpedoma in zadela čoln, ki ga ni potopila. Bredovju naših torpednih lovcev, med njimi je bil tudi francoski „Bisson“, se je naročilo, naj zasleduje čoln. Dne 13. avgusta zjutraj se je „Bisson“ posrečilo zaslediti „U III.“, ki je bil poškodovan, in ga s strelci iz topov potopiti. „Bisson“ je rešil poveljnikovega namestnika in 11 mož.

Nemški napadi na morju in v zraku.

Dne 17. avgusta ob 10. uri zvečer je napadla pet nemških podmorskih čolnov pri Horusu ob zahodni morskobali Jütlandije eno angleško novodobno zgrajeno majhno križarko in osem torpednih rušilcev. Ter so potopili s torpednimi strelci angleško križarko. Potopjen je bil tudi eden sovražnih torpednih rušilcev. Nemški podmorski čolni niso imeli nobenih izgub.

V noči od 17. na 18. avgusta so London vnovič napadle nemške zračne ladje. Izdatno so metale bombe na londonsko citadelo in na važne naprave ob reki Themsi. Opazovalo se je, da je bil učinek vrženih bomb dober. Vrhutega so metale zelo uspešno bombe na tovarne in plavže pri Woodbridgu in Ipswichu. Nemške zračne ladje niso imele kljub močnemu obstreljevanju nobenih poškodb in so se vse vrnile.

Vežbanje v metanju bomb.

Vojni dopisnik Roda-Roda opisuje v „Az Estu“ vežbanje v metanju bomb nad nekim jezerom: Sredi jezera so izobesili zastavo. Ta je imela biti cilj za bombe iz zrakoplova. Gori visoko nad nami se je čul ropot motorja. Od nas je oddaljen več milj. Skoro pa se nam približuje in leti kot netopir. Sedaj je 2000 m nad nami, pravi častnik. Naenkrat se opazi, kako je vrzel častnik iz aeroplana vrečico, polno peska. Padla je in ni je bilo več, kakor da jo je požrla zemlja. Gledali smo, kam je padla vreča. Ali je padla v gozd namesto v jezero? Za nekaj minut je voda v jezeru visoko pljusknila, peščena bomba je padla 200 metrov proč od cilja. Naenkrat smo začuli iz daljave nekako eksplozijo. Očitno to ni bilo vežbanje, to so bili glasovi z bojišča. Med tem je avijatik ponovno vrzel vrečo s peskom. Tudi ta je padla v jezero. V takem metanju se je vežbalo več avijatikov, eden za drugim, ali niti eden ni dosegel cilja, sto metrov je bilo vedno razlike. Zadnji avijatik pa je pogodil cilj. In častnik, ki je pazil pri vežbi, mu je nvnznanil to, s strelom iz revolverja. Tako je trajalo vežbanje ves dan, daleč za fronto, nad pastim jezerom.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Položaj dne 19. avgusta.

Fronta na severu je dan za dnevom krajša. Veliki ovinek, ki se je poprej razprostiral v daljšem polkrogu od Dnjestra do južno od Visle ter od zahodne strani okroževal Varšavo in se potem raztezal ob Izhodni Prusiji do Izhodnega morja, se je sedaj po naši ofenzivi tako skrčil, da je fronta od Dnjestra, mimo Zlote Lipi in ob Bugu proti Narewu dokaj izravnana in skrajšana.

Ako vzamemo črto, na kateri stoje armade generalov Below, Eichhorn, Scholtz in Gallwitz, vidimo, da znaša fronta teh Hindenburgovih čet v okrožjih Kurlandija, Kowno, Suwalki, Lomza in Siedlce 600 km daljave. Trdnjava Nowo-Georgiewsk, ki leži izven fronte, ni všteta. Ta fronta je najdaljša črta na sedanjem ruskem bojišču.

Hindenburgova armada je razpostavljena od zaliva pri Rigi do izliva reke Nurez v Bug. Pred Rigo so boji dobili zadnji čas značaj oblegovanih borb, ker so Rusi tamošnje ozemlje nepričakovano na trdnjavski način utrdili in poslali tudi svoje brodograditelje v boj zoper nemške čete.

Trdnjava Kowno, na katero so Rusi, kakor je bilo posneti iz poročil nam sovražnih listov, smatrali za nezavzetno, je v torek, dne 17. avgusta, padla Nemcem v roke.

Sosednji del bojišča v okrožju Suwalki je v daljavi 150 km radi močno močvirnatoga ozemlja manj sposoben za uspešno bojevanje. V varstvu tega močvirja ležita mala trdnjava Olita in velika trdnjava Grodno. Do te postojanke je železniški promet v Petrograd, kakor poročajo zrakoploveci, sicer zelo nakopičen, vrši se pa vendar dokaj v redu. Nadaljni železniški promet do Bjelostoka pa radi nemških zračnih bombnih napadov na progo in radi preobloženosti zelo trpi ter je tudi večkrat popolnoma prekinjen. Od Osowiec, katero trdnjavo še Rusi kljub

nemškemu obleganju krepko držijo, se ima nemška armada boriti ob rekah Bobr, Wiznia in Biely z močnimi naravnimi zaprekami. Dešno krilo Hindenburgove armadne skupine je pa že prekorajilo železnico Varšava—Petrograd.

Proti Bugu prodira od zahoda armadna skupina bavarskega princa Leopolda. Fronta te armade se je radi izredno naglega prodiranja skrajšala na 80 km.

Armada generala Woyrscha je po zasedenju mesta Siedlce prodrla severozahodno od Varšave — preko Buga.

V zvezi z Woyrschevimi četami koraka naša armadna skupina generala Köwes ob železnici Iwan-gorod—Brest-Litovsk in že stoji pred vratmi brest-litovske trdnjave.

Armada nadvojvode Jožef Ferdinanda in marsala Mackensena je radi prodiranja skrajšala svojo fronto na 70 km. Ta armada od juga in jugozahodne strani ogrožuje Brest-Litovsk.

Del Mackensenovih čet pa je južno od Wlodawe prekorajil reko Bug in polagoma prodira v izhodni smeri v ozemlje Rokitno-močvirja.

Ob Zloti Lipi in ob Dnjestru se vrše le manjše praske.

Rusko-Poljske ni.

Rusko-Poljske ni več, kajti kar je bilo rusko, je sedaj v rokah zaveznikov. Povsod so Rusi vrženi iz Rusko-Poljske. Za seboj puščajo opustošene kraje, v katere se vračajo nekoliko časa od Rusov seboj vzeti prebivalci. Boda teh ljudi je sedaj nepopisna.

Kowno v nemških rokah.

Važna ruska trdnjava Kowno ob Njemenu, ki se nahaja ob železniškem križališču Wilna, je v noči dne 18. avgusta padla Nemcem v roke. Plen je izredno velik. Uplenila se je nepregledna množina vojnega gradiva in 400 topov.

Boj za Brest-Litovsk.

„Deutsche Tageszeitung“ poroča iz Haaga: V londonskih vladnih krogih se v velikih skrbih radi vojnega položaja v Rusiji. Minister Grey je baje izjavil nasproti več postancem, da pričakuje velike odločilne bitke pri Brest-Litovsku še ta teden.

Nova ruska obrambna črta.

Z osvojitvijo postojank ob Visli, Narewu in spodnjem Bugu se je ruski deželni obrambni sistem, v kolikor se nanaša na to prvo črto, zrušil. Ruske armade, močno omajane, so potisnjene proti drugi obrambni črti, ki leži v vrsti trdnjav Kowno—Grodno—Brest-Litovsk—Luck—Dubno—Rowno.

Središče te obrambne črte tvori trdnjava prve vrste Brest-Litovsk, katero so Rusi utrjevali od leta 1831. Obrambo te trdnjave olajšujejo močvirja, ki jo obdajajo od juga, izhoda in deloma tudi od zahoda. Jedro trdnjave tvori z mogočnim zidovjem obdana na Bugovem otoku ležeča osrednja utrdba, ki je obdana od Tospolske, Vollynske in Kobrinske fronte. Železniški most čez Bug brani utrdba „Grof Bug“. To jedro obdaja v daljavi 5 km 12 fortov, od katerih polovica na levem bregu Buga izvira iz novejšega časa.

Trdnjavski trikot Rowno—Dubno—Luck je naperjen proti Avstriji. Vse tri trdnjave so obdane z močnimi forti.

Grodno leži ob Njemenu in je ob železnici Varšava—Vilna in Grodno—Suwalki. Utrjeno je bilo že koncem 19. stoletja. Od leta 1909 so zastareli trdnjavi posvečali posebno pozornost in jo spremenili v moderno mostišče. Premer znaša 9 km, trdnjavski pas tvori 7 fortov.

Kowno, katerega so napadale nemške čete in je dne 18. avgusta padel, je moderno utrjena trdnjava. Od 9 fortov leže štirje na levem, pet pa na desnem bregu Njemena. Pas je ojačen z mnogimi poljskimi utrdbami.

Kowno je glavno mesto istoimenske gubernije in šteje 75.000 prebivalcev (polovica je židov). Leži ob izlivu reke Vilije v Njemen, katerega 60 m visoki bregovi obdajajo mesto.

Ustanovljeno je bilo mesto v 13. stoletju. Pod Vladislavom Jagelonom je prišlo pod Poljsko. Leta 1655 so Rusi pod carjem Aleksijem mesto oplenili in požgali. Pri tretji delitvi Poljske leta 1795 je pripadlo mesto Rusiji.

Velike težave ruskega umikanja.

Vojaški sotrudnik norveškega lista „Attenposten“ piše: Napadi zavezniških armad na ruskem bojišču še niso dosegli svojega viška. Res je, da še ni prišlo do popolne ruske katastrofe, vendar je z ozirom na srđite napade nemške artilerije in njih ďalekosežnih topov postalo nemogoče, da bi Rusi svoje umikanje skozi trdnjave Grodno, Bjelostok in Brest-Litovsk izpeljali z majhnimi žrtvami in tako prišli v trdnjavski trikot Luck, Rowno, Dugno. Da bi to dosegli, morali bi Rusi žrtvovati velikansko množino streliva, katera bi s tem prišla v roke zavezniških armad. Ruska armada, ki se umika od juga proti izhodu, bo menda omenjeni trdnjavski trikot še dosegla. Veliko težavnejši pa je položaj za rusko središče, ki se umika proti severu in severoizhodu. Rusom je namreč, odkar je padla Lomza, zelo otežkočeno se posluževati železnice, ki vodi čez Bjelostok, Wilno in Dvinsk v Petrograd. Sedaj je le še vprašanje nekaterih dni, ko se bo za Ruse možnost umikanja po tej železnici popolnoma nehala.

Poveljniki in organizacija ruske armade.

Vojni poročevalci opisujejo organizacijo in poveljnike ruskih armad sledeče:

Vsi ruski častniki zatrjujejo, da so velikanske izgube, katere je imela ruska armada v Karpatih, vzrok, iz katerega je morala ruska armada izgubiti — vse svoje dosedanje velike vojaške pridobitve. Po bojih v Karpatih se je znižalo število ruskih čet, ki se nahajajo na glaynem bojišču na prostem polju — izvzete so trdnjavske čete in one čete, ki so namenjene za varstvo železnic — na dva milijona mož. Neštevilne vlake z ranjenci niso spravljali takrat skozi Rusko-Poljsko v notranjost Rusije, ampak skozi izhodni del Galicije v južno Rusijo.

Ko se je pričela velika ofenziva zavezniških čet proti severu, je razdelila Rusija svojo armado na tri velike fronte. Najvažnejši južno-zahodni ruski front, torej približno črta od Varšave do Buga, je poveljeval general Iwanow, njegov štabni načelnik je bil general Dragomirov. Za podpoveljnika armade, ki se je nahajala med Wislo in Wieprzom nasproti naši armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda, je imenoval general Iwanow generala Kunakowa, čegar stan se je nahajal dalje časa v Lubnu.

Ruski armadi med Wieprzom in Bugom, ki se je nahajala nasproti nemškemu generalu feldmaršalu pl. Mackensenu, je poveljeval general Ewert. Spomladi je bil imenovan general Ewert na mesto generala barona Salza za poveljnika četirne ruske armade, kjer je z železno roko zabranjeval zmešnjavo, ki je grožila armadi po porazu pri Krasniku. Ves tren ruske armade je takrat bežal notri do Lublina in generala barona Salza je ruski vrhovni poveljnik odstavil takrat s kratkimi besedami: „Naprej, ali proč!“

Ruski armadi izhodno od Buga poveljuje general Miščenko.

Severno-zahodni ruski front je poveljeval general Russkij, njegov štabni načelnik je bil general Danilo w. Ta fronta je segala od Varšave do reke Njemen. V zadnjem času je bil imenovan general Russkij za poveljnika skrajnega ruskega desnega krila. Tej fronti, približno pred Petrogradom, ki je zajedno strategična glavna rezerva, je poveljeval dosedaj general pl. Fliet.

Ruska armada na Kavkazu je tvorila lastno fronto. O tej armadi je poročal pred kratkim ruski častnik, ki je došel v Lublin, da je prodiranje turških armad na Kavkazu uspešno.

General Radko Dimitriew je baje kot izboren vojskovodja še vedno zelo priljubljen. Nesrečo, katero je imel v začetku naše ofenzive meseca majnika, je pripisati spletkarijam generala Dragomirova, štabnega načelnika generala Iwanowa, zoper njega. General Radko Dimitriew je zaprosil takrat, ko je zvedel za splošno ofenzivo naših armad, generala Iwanowa, da mu pošlje na pomoč nekaj divizij. Dotično brzojavko je pa general Dragomirov zadrževal in je ni izročil generalu Iwanowu. Med generalom Dragomirovom, ki je bil svoj čas podrejen generalu Dimitrijevu, in med poslednjim vlada baje neprijateljstvo. Generalu Dimitrijevu je še tudi sedaj izročeno neko višje poveljstvo.

Vrhovni ruski armadni poveljnik Nikolaj Nikolajevič, strah svojih lastnih generalov, je ljubljeneč častnikov, ki se nahajajo na fronti. Nikolaj Nikolajevič se pojavlja s svojim štabom sedaj na tej, sedaj na oni fronti, najti ga je povsod.

V celi ruski armadi je nastalo očitno pomanjkanje častnikov, vojaštvo je pa utrjeno vsled vojske in nezadostne oskrbe z živili.

Neprestani boji ob bukovinski meji.

Iz Černovic se dne 17. avgusta poroča: Včeraj so se vršili ob besarabski meji večji spopadi. Te-

kom popoldneva se je našim posrečilo Ruse nepričakovano napasti in jih vreči iz prednjih postojank. Rusi so skušali izgubljene postojanke tekom noči našim zopet izrgati, a ruski naskok je bil brezuspešen. Pridobljeni strelski jarki so ostali v naši posesti.

Poljesje.

Kakor je razvidno iz uradnih poročil, je dospelo desno krilo Mackensenovih armad do velikanskega močvirja, ki je najdemo na zemljevidih označeno kot Rokitensko močvirje. Pravo ime tega največjega evropskega barja je Poljesje. Poljesje se nahaja na meji poljskega, velikoruskega in maloruskega ozemlja in je tako veliko, kakor polovica Rumunije. Na zapadu meji na reko Bug, na izhodu na reko Dnjepr. Od zapada proti izhodu teče po Poljesju reka Pripjat, v katero se izlivajo na obeh straneh močni pritoki. Celo Poljesje je polno malih in večjih jezer, močvirij in barij, ki tvorijo zlasli izhodno od mesta Minsk prav tako nedostopno morje blata. V Poljesju so seveda vsake večje vojne operacije izključene, prodiranje je tam nemogoče, umikanje tudi. Če bi se posrečilo Mackensenovim četam potisniti del ruskih vojsk proti Poljesju, potem bi nastala za Ruse tam še boljša situacija, kakor svoj čas v Mazovskih jezerih.

Vsak dan 8000 ujetnikov.

Švicarskemu listu „Tagesanzeiger“ se poroča z ruske fronte: Neprestano umikanje ruske armade nima v tem oziru nobene primere v svetovni zgodovini. Rusi izgubijo vsak dan okrog 8000 mož samo kot vojne ujetnike. To znaša v enem mesecu toliko mož, kakor ga obsega šest armadnih zborov v vojski-nem času. Tako velik porazi, kakor ga je doživela sedaj Rusija, še ni zadel nobene evropske velesile.

Tajno navodilo ruske vlade.

„Vossische Zeitung“ je izvedela, da je ruska vlada tajno naročila guvernerjem, naj vse dragočnosti iz mest, ki so v nevarnosti, prenesejo ne v Petrograd, ampak v Moskvo.

Rusija ne sklene posebnega miru.

Petrogradski list „Nowoje Wremja“ piše: Vesti, ki se razširjajo v Moskvi in Petrogradu, češ, Rusija namerava skleniti poseben mir, so napačne. Rusija si želi zmage, toda nobenega posebnega miru. Dokler ne zmaga Rusija, nadaljuje omenjeni list, ne more biti o miru nobenega govora. Konečno pa, tako izjavlja „Nowoje Wremja“, ne more Rusija v smislu sklenjene pogodbe skleniti nobenega posebnega miru, je torej vsako razmotrivanje tega vprašanja popolnoma nedopustno.

Rusi mlatijo žito.

Kakor se poroča iz Černovic, Rusi zadnje dne v južno-zahodnih okrožjih Besarabije, Chersona, Podolije in Južne Wolhynije zelo hitro mlatijo žito. Domneva se, da so Rusi pripravljene te kraje izprazniti. Priprave za žamsko setev pa so opustili.

Izmenjava invalidov med Avstrijo-Nemčijo in Rusijo.

Posređevanje papeža Benedikta XV., da se izmenjajo avstrijski in nemški invalidi, ki se nahajajo v ruskem ujetništvu, z ruskimi invalidi v našem in v nemškem ujetništvu, je imelo popolen uspeh. Za kraj, kjer bi se naj vršila izmenjava invalidov, je bilo določeno švedsko mesto Sasnitz. Prihod prvih avstrijskih in nemških invalidov, ki so se nahajali v ruskem ujetništvu, na švedska tla, opisuje berlinski list „Berliner Tagblatt“ sledeče:

Ko je bilo pred dnevi odposlanih več ladij z ruskimi invalidi na krovu, da se jih spravi v Rusijo, je priplula dne 16. avgusta prva ladja z nemškimi in avstrijskimi invalidi, ki so se nahajali v ruskem ujetništvu, v pristanišče Sasnitz. Švedsko prebivalstvo je avstrijske in nemške invalide sprejelo nad vse prisrčno. Vse hiše so bile okrašene z avstrijskimi in nemškimi zastavami. Vse ulice, ki vodijo v pristanišče in tudi pristanišče samo je bilo okrašeno s cvetlicami in zastavami. Prebivalstvo je hitelo kar trumoma proti pristanišču in srečnega se je štel, kdor je mogel dobiti prostora v pristanišču. Ko je priplul prvi parnik z invalidi v pristanišče, je zasvirala godba avstrijsko in nemško cesarsko pesem. Na glavnem jaboru parnika je plapolala zastava Ruđečega križa. Navdušenje prebivalstva je doseglo višek, ko je priplul nekoliko pozneje še en parnik z ranjenci v pristanišče. Vse je klicalo invalidom: „Dobrodošli!“ Pogled na množico, ki je burno pozdravljala invalide, vmes glasen jok in ihtenje, je napravil nepozabljiv utis. Veselje in radost invalidov ob pogledu na tisočero množico, ki jim je pripravila tako sijajen sprejem, je bilo nepopisno. Marsikateremu v hudih bojih utrjenemu invalidu so zaigrale solze v očeh. Pogled na težko ranjene invalide je bil sree pretresujoč. Nekemu vojaku sta otrpneli obe roki. Dve sestriusmiljenki sta ga spremljali iz parnika. Veliko invalidov v mladeniški dobi je bilo grozno pohabljenih. Čeprav so kazali invalidi le vesel obraz, se je vendar marsikateremu čitalo na obrazu, koliko bolečin in

trpljenja je moral prestati. Mnogim častnikom, kojih prsa so dičile hrabrostne kolajne in zaslužni križi, so igrale solze radosti v očeh. Mlademu avstrijskemu konjeniku je odbila granata obe nogi in eno roko, a kljub temu je bil vesel, le da se more vrniti v svojo domovino. Vsi invalidi so bili z okrepeili prav bogato obdarovani. Prenočili so v raznih hotelih tega mesta.

Švedski kralj Gustav je odposlal povodom prihoda prvih invalidov na švedska tla, našemu in nemškemu cesarju brzojavno čestitko, v kateri jima izražajo svoje veliko veselje, katero občuti on in tudi vse švedsko prebivalstvo, ker se vrši izmenjava invalidov na švedski zemlji. Oba vladarja sta se v toplih besedah brzojavno zahvalila švedskemu kralju in narodu za gostoljubni sprejem invalidov na švedski zemlji.

Vatikan in mirovna pogajanja.

„Kölnische Zeitung“ poroča: „Secolo“ piše, da se prejšnji monakovski nuncij kardinal Marcetti nahaja v Švici. Pripraviti namerava vse potrebno za udeležbo Vatikana pri bodočih mirovnih pogajanjih, ki se bodo vršila v Švici.

V Švici se ustanovi švedsko poslaništvo.

Švicarski list „Baseler Nachrichten“ poroča, da je zaprosila švedska vlada Švico, če bi ji bilo všeč, da se ustanovi švedsko poslaništvo v Švici. Švicarska vlada je nato odgovorila, da bi jo veselilo, če se bi v Švici ustanovilo švedsko poslaništvo.

Ob Dardanelah.

Pri veliki ofenzivi angleško-francoskih čet dne 14. avgusta so baje znašale njih izgube 10.000 mož. Vojni minister Enver-paša je izjavil, da je vojna med Turčijo in Italijo neizogibna.

Bolgarski poslanik v Berlinu, dr. Rizov, se je izrazil, da se bodo turško-bolgarska pogajanja prav kmalu z ugodnim uspehom končala.

Četverosporazum o usodi Carigrada in Dardanelah.

Dunajski list „Wiener Allgemeine Zeitung“ piše: Danes smo v položaju objaviti na podlagi poročil, ki so nam došla iz Stockholma iz popolnoma zanesljivega vira, vsebino pogodbe, ki je bila sklenjena po zimi lanskega leta med Francijo, Anglijo in Rusijo glede usode Carigrada in Dardanel. Dosedaj se je sicer opetovano zatrjevalo in tudi zanikalo, da je bila sklenjena kakšna tozadevna pogodba, vendar se pa obstoj pogodbe za resno ni nikdar dvomil. Tozadevna pogodba vsebuje sledeča bistvena določila, pri čemur se še pripomni, da je bila pogodba sklenjena mesca desembra 1914. Dotična določila se pa glasijo:

1. Anglija in Francija si bosta z naporom vseh svojih sil prizadevali udreti skozi Dardanele in si napraviti prosto pot do Carigrada ter končno zavzeti še Carigrad.

2. Rusija mora, če ji bo mogoče, podpirati leto podvzetje iz Bospora, toda poslednje ni njena brezpogojna obveznost.

3. Carigrad in Dardanele pridejo pod rusko oblast.

4. Iz ozira na Rumunijo mora ostati ta pogodba tajna, ker bi sicer neugodno uplivalo na stališče Rumunije, če bi se pogodba spravila v javnost.

5. Rusija se pa zaveže, da bo prodrla najpozneje do mesca marca 1915 do Berlina.

Kakor znano, ni Rusija mogla izpolniti zadnje točke pogodbe, ni pa znano, ali je dobila Rusija od Anglije in Francije podaljšanje tega roka, toda bržčas ga je dobila, kajti tudi Dardanele in Carigrad še niso v oblasti Anglije in Francije in se vrše za nje še sedaj hudi boji.

Pogodba, ki je bila sklenjena med četverosporazumom, se sicer čuje prav lepo, toda manjka ji še glavnega dela — izpolnjena še ni prav nobena točka, nasprotno, zavezniške čete prodirajo neprestano v Rusijo, Anglija in Francija si pa brezuspešno razbijata glavo ob Dardanelah.

Napetost med Turčijo in Italijo.

Švicarskemu brzojavnemu uradu se poroča iz Milana:

Po uradnem razglasu, izdanem dne 14. avgusta, so Združene države Severne Amerike prevzele varstvo italijanskih podanikov v Turčiji.

Italijanski list „Giornale d'Italia“ piše: Turčija je sicer dovolila, da sme 700 iz Beirut, Mersine, Jaffe, Aleksandrette in Smyrne v Italijo odpoklicanih italijanskih podanikov zapustiti Turčijo, toda to dovoljenje je zopet preklicala. Vlada Združenih držav je sicer odposlala dve vojni ladji, da vzameta na krov italijanske podanike, toda obstrukcija turških o-

blasti je dosedaj preprečila ukrcanje italijanskih podanikov. Italija je sicer nameravala odposlati za prevažanje svojih podanikov trgovske ladje v turško vodje, toda opustila je to misel, le da bi ne vzbujala nezaušnjosti Turčije. Postopanje Turčije spravlja odnošaje med obema državama v skrajno nevarnost. Je tudi dokazano, da pošilja Turčija v Libijo v enomer orožje, denar in razne oklice za upor. Popustljivost in potrpežljivost Italije napram turškemu izzivanju se maščuje vedno bolj. Sedaj je mera polna in upati je, da bo storila Italija konec turškim izzivanjem.

1000 mož se potopilo.

Iz Londona se uradno poroča, da se angleška transportna ladja, katero je dne 14. t. m. nemški podmorski čoln v Egejskem morju potopil, imenuje „Royal Edward“. Na potopljeni ladji je bilo 200 mož posadke, 1350 vojakov ter 32 častnikov, namenjenih za napadalne čete na Galipolu. Rešilo se je blizu 600 mož, tako, da se je 1000 in ne 3000 mož potopilo.

Italijanski nacionalizem.

Svoječasno je bil izšel v „Neue Züricher Zeitung“ članek nekega „Nemca“, ki je razpravljal o nalogi Nemčije in Italije. Pisec je hvalil Italijo in nje „nacionalno vojno“. Sedaj je odgovoril v istem listu dr. Maks Beel, ki pravi med drugim: Italija je izstopila iz trozveze in je prestopila k trosporazumu. Ta izstop ne pomenja nadaljevanja v doseganju italijanskih idealov — ampak konec tega ideala! Mesto da bi Italija, dosledno svoji narodni politiki „osvobodila“ le čisto italijanske kraje, si hoče — ne oziraje se na narodni princip, prisvajati popolnoma slovanske kraje: hoče dobiti obal Jadrana od Pule do Spiča, Italijanski narod maršira pač za „osvobojenje“ neosvobojenih krajev. Italijanska vlada pa se je odrekla osvobojevalnega ideala in je krenila na pot, po kateri bi hotela dobiti kraje južnih Slovanov, Albancev in morda Grkov. Potemtakem vodi politično, a ne nacionalne vojne!

Balkan pred odločitvijo.

Na Balkanu bodo padle te dni važne odločitve. Srbija in Grčija bosta morali na vprašanje četverosporazuma, je-li hočeta odstopiti macedonsko ozemlje Bolgariji, dati definitivni odgovor. Srbija bi naj odstopila Bolgariji izhodni del Macedonije z mesti Skoplje in Kočano, Grčija pa mesto in pristanišče Kavalo z zasledjem. Bolgarija bi naj dobila pravico, da sme takoj zasesti to ozemlje, zato bi pa morala napovedati Turčiji vojsko in pomagati četverosporazumu pri zavzetju Dardanel. Srbska zbornica je imela pretečeni ponedeljek prvo sejo, v kateri se je vršilo posvetovanje glede zahtev četverosporazuma. Grška zbornica je pa imela dne 16. avgusta prvo sejo v zasedanju, v katerem se naj bavi z zahtevami četverosporazuma. V grškem ministristvu je prišlo do ministrske krize. Zbornica, si je izvolila za predsednika pristaša Venizelosa, nakar je odstopilo ministristvo Gunaris. Grški kralj je vzal odstop Gunarisa na znanje. Kralj je poklical pretečeno sredo Venizelosa k sebi na razgovor. V pogovorih z Gunarisom se je kralj izjavil, da ne odstopi niti pedi grškega ozemlja. V Srbiji nasprotuje armada, da bi Srbija odstopila Bolgariji zahtevane dele Macedonije.

Med Albanci, Črnogorci in Srbi se vrše neprestani hudi boji. V teh bojih zmagujejo Albanci.

Srbska armada odklanja odstop macedonskega ozemlja Bolgariji.

Po poročilih iz Niša je bila prva seja srbske zbornice pretečeni ponedeljek le samo formalnega značaja. Torkova seja se je začela ob 9. uri dopoldne. Srbskega kralja je v zbornici zastopal prestolonaslednik Aleksander, ki se je pripeljal s Pašičem iz mesta Kragujevac. Seje se je tudi udeležil načelnik srbskega generalnega štaba, vojvoda Putnik s tremi generali, da poroča o vojaškem položaju. Seje so tajne. V dobro poučenih krogih je pa znano, da se bo Pašič omejil z izjavo, da bo odgovor na noto četverosporazuma odvisen od odločitve zbornice. Vendar je pa on, kakor tudi vrhovni poveljnik armade Putnik brezpogojno zoper to, da se odstopi Bolgariji macedonsko ozemlje. Za slučaj, če bi se kljub temu izrekla zbornica, da Srbija odstopi Bolgariji macedonsko ozemlje, bi moral iz tega izvajati posledice on kakor tudi ves srbski generalni štab.

Ministrska kriza na Francoskem.

Ministrstvo Viviani se maja. Parlament očita vojnemu ministru, socialistu Millerandu, da je on kriv, ker sta saniteta in dobava municije tako zelo pomanjkljivo urejeni. Ker se je vse ministristvo Viviani izreklo solidarnim z Millerandom, proti celemu ministristvu nevarnost. Kriza se je raztegnila celo na predsednika republike, Poincareja, ker se trudi, da bi se kriza poravnala mirnim potom in ne s padcem ministristva. Sedaj so še našli en izhod, ki bi jih mo-

gel rešiti. Začeli so hujskati proti „klerikalnemu“ Joffru. Ta je baje vsega kriv in ne Millerand. Hujskarija je tem nevarnejša za Joffra, ker mu framazoni ne morejo odpustiti, da je odstavil njihovega generala Sarrailla. Seveda se ljudstvu ne pove, da je Sarraill izgubival v Argonih kos zemlje za kosom. In tako je mogoče, da se ministrska kriza spremeni v Joffrovo krizo, kajti že vstaja v ozadju podoba generala Gallienija, sedanjega vojnega guvernerja v Parizu. V njem vidijo mnogi bodočega francoskega generalisima.

Francija in Rusija.

Iz Kodanja poročajo, da so na Francoskem jako nezadovoljni z Rusijo. Francoski diplomati tudi pravijo, da dobi francoska politika po vojni novo smer in da skoro gotovo Francija ne bo obnovila svoje zveze z Rusijo.

Narodni register v Angliji.

V nedeljo se je vršilo na Angleškem vpisovanje je v „narodni register“, ki naj da vladi možnost natankega pregleda, koliko izurjenih moči za razne pango deželne obrambe je na razpolago. Vpisovanje se ni vršilo povsod gladko. Ponekod so delavci insultirali uradnike vpisovalnih uradov. Drugod so se zopet delavci rajše priglasili kot prostovoljci k angleški armadi, kakor da bi se dali siliti v municijske tovarne.

Amerika in Mehika.

Severnoameriški prezident Wilson se je sporazumil z A B C državami (Argentinija, Brazilija, Chile), da poseže v sedanje zmedene razmere v Mehiki, in določi Madera za provizoričnega predsednika republike. Pod njem bi se naj vršila volitev novega predsednika.

Juanšikaj cesar Kitajske?

„Rječ“ poroča: Pričakuje se, da proglase Juanšikaja za cesarja Kitajske. Vstaj se ne boje. Japonška bi bila zadovoljna, ker upa, da bi potem Kitajci zopet kupovali japonsko blago.

Cesarski teden.

Tako bi se smel imenovati za lavantinsko škofijo in zlasti za mariborsko mesto tekoči teden, v katerem smo praznovali 85. rojstni god svojega iskreno ljubljene cesarja Franca Jožefa I. Na veseli praznik Marijinega vnebovzvetja se je po lavantinskih cerkvah bral spomina vredni pastirski list našega prevzvišenega g. knezoškofa, kar je vernike primerno pripravilo za slavnostni cesarjev dan. V torek zvečer je slovesno zvonjenje, združeno z razsvetljavami, godbo, bakljadami itd. oznanjevalo za Avstrijo tako znameniti dan. V sredo se je vršila zahvalna služba božja za cesarja. V četrtek so se opravile po vsej škofiji slovesne mrtvašnice za rajne naše vojsčake. Po mnogih cerkvah bo namesto v sredo še le v nedeljo dne 22. avgusta cesarska slavnost. Tako ves teden nekako velja prevzvišeni osebi našega častiljivega vladarja-jubiljarja.

V Mariboru bo sijaj teh slovesnosti nedvomno ostal vtisnjen spominu vseh udeležencev. Že na predvečer je bilo mesto v raznobarnih zastavah in ko se je zmrščilo, so zalesketala vsa okna v žaru številnih lučic in lampijonov. Samo na oknih kn.-šk. palače smo jih našli nad 60 in približno toliko na drugih dveh duhovskih hišah na Stolnem trgu. Vojaška godba je svirala po ulicah mesta; pred stanovanji najvišjih mariborskih dostojanstvenikov se je med navdušenimi vslikli spremljajočih množic ustavila. Pred knezoškofijsko palačo se je to zgodilo po 10. uri zvečer.

Na slavnostni dan je med raznimi prireditvami zavzemala prvo mesto pontifikalna služba božja v stolnici. Ob polni asistenci so jo opravili naš prevzvišeni gospod knezoškof dr. Mihael Nepotnik vpričo najvišjih zastopnikov vojaških, civilnih in mestnih uradov ter vpričo pobožnega domoljubnega občinstva, ki je polnilo vse prostore prostorne stolne cerkve. Po zadnjem evangelju pred zahvalno pesmijo je premilostljivi Nadpastir v višeduhovniškem ornatu izpred altarja z mogočnim glasom razložil cerkveno molitev, povzeto po 19. Davidovem psalmu: Salvum fac, Domine, imperatorem nostrum, ohrani, o Gospod, našega cesarja Franca Jožefa I. in usliši nas na dan, ob katerem Te za njega prosimo! Ohrani ga, ker nam je bil v mirnih časih vzor močovernega moža, bil je nam častiljivi vladar, izmed čigar 85 let življenja je bilo 67 let posvečenih obeni blaginji avstrijskih ljudstev, bil je knez miru ne le nam, marveč vsej Evropi, celemu svetu. Ohrani, o Gospod, našega cesarja, ker on nam je zdaj ob času vojske svetel vzgled neomajno trdnega zaupanja na Boga, najpožrtvovalneje ljubezni do bližnjega, neustrašenega viteškega junašva. Ohrani nam, o Gospod, našega cesarja, da nam bo po srečno končani vojski slaven zmagovalec-triumfator; zmaga, radost in blagoslovljen mir bodi plačilo močovernemu, v za-

upanju neomajljivemu, v ljubezni požrtvovalnemu cesarju Francu Jožefu I.!

Cesarska pesem in cesarska himna, ki sta sledili za tem v srce segajočim višepastirskim govorom, sta zaključili cerkveno slovesnost tega pomenljivega cesarskega praznika. Samo v stolnici je bilo pri tej priložnosti za domoljubne namene darovanih do 450 kron. Skupni obed približno 120 gostov, katerega so se udeležili tudi naš prevzvišeni nadpastir, je združil najvišje zastopnike raznih uradov in stanov v navdušenem slavlju cesarskega rojstnega blagdana.

Naslednje jutro 19. avgusta so zaplapolale s knezoškofijske palače in z duhovskih hiš črne zastave. Kaj neki pomeni to, so radovedno povpraševali mimoidoči. Tedaj je zapel veliki zvon stolne cerkve, vabeč vernike k pretolažljivi pobožnosti za naše rajne, v prvem letu vojske padle vojake. In kmalu je bila stolnica polna pobožnih vernikov, in kakor prejšnji dan je premilostljivi nadpastir vpričo zastopnikov raznih oblastev služil slovesni Requiem za naše mrive vojake-junake... Solze v očeh pričujočih so pričale, kako iz sreca prihaja vsem višeduhovniška molitev ob mrtvaškem odru: Z nebeško roso, ohladi... z nebeško dišavo okrepi vaše duše Bog Oče in Sin in Sveti Duh...!

Prevzvišeni vladar na habsburškem tronu, tukaj v Mariboru, pri nas v lavantinski škofiji bijejo za Te Tebi in dragi Avstriji zvesta, do smrti zvesta sreca!

Raznoterosti.

Naš cesar čestita papežu Benediktu XV. Iz Amsterdama se poroča: Papežev državni tajnik kardinal Gasparri je bil poklican v nujnih zadevah nazaj v Rim. Papež je baje prejel od našega cesarja lastnorodno pismo, v katerem čestita papežu za mirov' no podvzetje.

Cesar, ki je slavil v sredo, dne 18. avgusta t. l. svojo 85letnico, je najstarejši vladar sveta, pa tudi najdalje vladajoči. Dne 2. avgusta t. l. sta potekli dve tretjinki stoletja, odkar ga diči habsburška krona — torej 66 let in 8 mesecev. Izmed njegovih prednikov je vladal najdalje cesar Friderik IV. v 15. stoletju, namreč 53 let, 6 mesecev in 17 dni. Med njegovimi vrstniki mu je po dolgosti vlade najbližja umrla angleška kraljica Viktorija, ki je sedela na angleškem prestolu 63 let, 7 mesecev in 2 dni. Cesar je tudi najstarejši član habsburške hiše ter najstarejši vladar svetovne zgodovine sploh. Francoski kralj Ludovik XIV. je vladal sicer nominalno 72 let (1643-1715), toda le zato, ker je počevoval francosko krono že s petim letom svoje starosti. Dejansko je nastopil vladati šele leta 1653 in je torej vladal 62 let. Nemški cesar in pruski kralj Viljem I. je umrl sicer v visoki starosti 91 let, toda vladal je le 30 let, oziroma kakor nemški cesar 17 let. Od sedanjih evropskih vladarjev sta le dva, ki vladata že nad 50 let: knez Ivan Lichtensteinski (od leta 1858) in kralj Nikolaj črnogorski (od leta 1860).

Naša armada in mornarica čestitata cesarju. Naš vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je došel dne 17. avgusta s severnega bojišča na Dunaj, da osebno čestita v imenu naše armade in mornarice Njegovemu Veličanstvu cesarju povodom njegovega rojstnega dneva.

Cesarski namestnik grof Clary odlikovan. — Štajerski cesarski namestnik Manfred grof Clary je bil povodom cesarjevega rojstnega dne odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda.

Nadškof v Čikagu umrl. V mestu Rochester je umrl čikaški nadškof Janez Eduard Quigley. Rajni škof je bil rojen leta 1854.

Minister Morawski tajni svetnik. Cesar je podelil poljskemu ministru vitezu dr. Morawskemu dostojanstvo tajnega svetnika. S tem so ovržene tudi one vesti, ki so hotele vedeti, da je minister Morawski zaradi Forsterjevega železniškega odloka podal demisijo.

Umrl je v Marienbadu bivši avstrijski poslanik v Albaniji, vitez Löwenthal pl. Linau, v 45. letu svoje starosti. Svoja posestva ima pri Spodnji Sv. Kungoti. Bil je vrl katoliški mož. Svoje težavno mesto v Albaniji je izvrševal z veliko spretnostjo. Imel je veliko prihodnost, toda zahrbtna smrt je prerano uničila vse njegove načrte in upe.

Koloman Szell †. Na svojem posestvu blizu Budimpešte je umrl bivši ogrski ministristvi predsednik Koloman Szell. Szellovo ime je znano izza časa nagodbenih sporov Avstrije z Ogrsko.

Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Patriotičnega romanja na Brezje se je udeležilo nad 10.000 Slovencev. Tudi lepo število Štajercev je bilo zraven, razven iz mariborskega glavarstva, kjer okrajni glavar ni dovolil za potovanja potrebnih izkaznic. Romanji so presvitlemu cesarju brzojavili udanostno poklonitev, na kar je došel sledeči odgovor: „Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo se najpriščneje zahvaljuje na božji poti Marije na Brezjah zbranim slovenskim romanjem za pobožne molitve, in za izraz zveste udanosti. Na najvišje povelje: baron Schiess.“

Duhovniške vesti. Nastavljeni č. gg. novomašniki kot kaplani: Josip Jeraj v Celje, Konrad Jarh v Galicijo, Maks Šlander v Dramlje, Josip Rehar v Laporje. — Prestavljen je č. g. kaplan Anton Čečko iz Dramelj v Poljčane.

Frančiškani v vojni. Po dosežanih seznamih se udeležuje vojske na strani Avstrije in Nemčije 1124 frančiškanov in sicer: 203 duhovnikov (116 vojnih kuratov in 87 članov zdravniških oddelkov), 180 klerikov (52 sanitejcev in 128 vojakov), 741 bratov (112 sanitejcev in 629 vojakov). Padlo je do sedaj že 50, ranjenih pa je 120 članov frančiškanskega reda. 34 frančiškanskih samostanov v Avstriji in Nemčiji je spremenjenih v vojaške bolnišnice.

Odlikovanja radi zaslug za Rudeči križ. Nadvojvoda Franc Salvator je podelil bronasto častno kolajno Rudečega križa sledečim osebam: orožniškima stražmojstroma Alfonzu Jurše v Planini in Janezu Katič v Postojni, orožniku Janezu Kopic v Postojni, mornarju Ljudoviku Kuhar v Poli, orožnikoma Janezu Oven v St. Petru in Alojziju Podgoršek v Postojni, stražmojstru Ferdinandu Savoren v Planini, orožnikom Francu Šetina v St. Petru in Vincencu Sladič v Planini ter mornarju Ambrožu Stojkovič v Poli.

Nadporočnik Jos. Zidanšek. O nadporočniku Zidanšku, učitelju na slovenski šoli v St. Juriju ob juž. žel., je pisal njegovemu stricu prof. Zidanšku vojni kurat Januš Golec to-le pismo: Velečastiti gospod profesor! Dovolite, da Vam sporočim nekaj vrst o Vašem nečaku. Pri našem polku je služboval kot rezervni častnik Vaš vrli nečak. Se sedaj vidim na ustih vseh, ko smo ga prvič ugledali, nekak pritajen smeh, češ, kaj so nam poslali tega debeluha na fronto, saj v par dneh jo bo itak popihal v domovino. Pa nikdar se nismo mogli v sodbi tako zmotiti, kakor tokrat. G. nečak, obilen po zunanosti, je tudi poln vojaškega duha in ljubezni do domovine. Po sodbi nam vseh in tudi polkovnika samega, je bil najboljši rezervni častnik pri polku. Vse ga je ljubilo, častniki kot moštvo. Kar se njegove hrabrosti tiče, bil je na ravnost obudovanja vreden. Vsikdar se je smehljaj pri napadu in z nekakim veseljem kot malokateri se je podal v boj. G. major Giraldi ga je ljubil nad vse in mu poverjal najtežavnejše naloge, katere je vse do pičice natanko izpolnil. V spodbudo je bil vsem pri prenašanju naporov in težav. Nikoli ni jeznil, dase je poveljeval stotnijo, ampak vsikdar jo je rezal ves poten peš. Nikoli ni omajal na potu, nikdar ni marodiral. Kaj junaško se je vedel pri zadnjem napadu, kjer je bil tudi ranjen. Pri pogledu na ranjenega Zidanška je vskliknil polkovnik: „Z njim je naš polk zgubil najboljšega častnika.“ Celo težko ranjen, ni stokal, ampak smehljaje se je poslovil: „Zdravo fantje, težko, mogoče na svidenje!“ Trikrat je bil predlagan v najvišje in res zaslužno odlikovanje. Ravno danes, ko Vam pišem, smo dobili obvestilo, da je odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem. Vsi smo pa trdo prepričani, da mu sledi v kratkem še vsaj eno odlikovanje. Res ponosni ste lahko, da ste stric tako vrliga slovenskega junaka. Vas je ljubil nad vse in pred vsako bitko mi je stisnil roko z naročilom: „Januš, če bi se mi kaj zgodilo, obvesti strica.“ Če se snideta po okrevanju, sporočite mu, da ga prav iz srca pozdravljam in mu častitam jaz in vsi častniki našega polka k zaslužnemu odlikovanju. Udane bojne pozdrave Vam pošilja Januš Golec, vojni kurat. Bojno polje, 6. avgusta 1915.

Odlikovani slovenski častniki. Red železne kroge III. razreda z vojnim okraskom je dobil stotnik Henrik Vovko. Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 1. topničarskega polka Viktor Goigar. Signum laudis so dobili: poročnik 48. pešpolka Gustav Horvatič, rezervni poročnik 70. pešpolka Teodor Romih, asistenčni zdravnik 52. pešpolka dr. M. Jakobovič in rezervni poročnik 16. topničarskega polka Iv. Rojko. Vojaški zaslužni križec III. vrste z vojnim okraskom so dobili: stotnik 29. lovskega bataljona J. Laurič, stotnik 27. pešpolka Leon Detela, nadporočnik 27. pešpolka Wilfried Groder in stotnik 14. topničarskega polka Maks Šarabon. Ponovno najvišje zahvalno priznanje sta dobila stotnik 7. lovskega bataljona Oskar vitez Tonkli in nadporočnik 97. pešpolka Alojzij Radaglia. Red železne kroge III. vrste z vojnim okraskom je dobil podpolkovnik 27. domobranskega pešpolka Ivan Brückner, in major 27. domobr. pešpolka Belizar Szlavik, poveljnik nekega črnovojniškega bataljona. Duhovniški zaslužni križec II. vrste na belorudečem traku je dobil vojni kurat v rez. 5. domobranskega pešpolka Leopold Turšič, pridelen 27. domobranskem pešpolku. Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 37. domobranskega pešpolka Franc Topolšek, stotnik 26. domobranskega pešpolka Edvard Teichmann, nadporočnik 26. domobranskega pešpolka Leon Lindtner, nadporočnik 27. domobranskega pešpolka dr. jur. Pavel Skaberne pri 152. črnovojniškem bataljonu, poročnik 97. pešp. J. Čošič pri 156. črnovojniškem bataljonu.

Zdravniki se naj zglasijo. C. kr. namestništvo razglasa, da se morajo vsi nevojaški zdravniki in ranocelniki, ki stanujejo na Štajerskem, nemudoma javiti osebno ali pismeno pri politični okrajni oblasti svojega bivališča, v kolikor so to dosežaj opustili.

Zene kot varuhinje. Justični minister je pred kratkim izdal nov odlok, s katerim se poziva občinstvo, naj predlaga sodnji, da se za varuhe mladih dečkov in deklic imenujejo ženske. Ministrski odlok pravi, da je dolžnost žen, da skrbijo za osirotele otroke.

V ženski obleki. Na kolodvoru v Lincu je neki črnovojniček, stoječ na straži, zagledal sumljivo žensko, ki se je hotela odpeljati na Dunaj. Žensko so ustavili in jo preiskali in izkazalo se je, da je ta žen-

ska — ruski častnik, ki je pobegnil iz ujetniškega tabora v Wegscheidu.

Vojna in ženska nečimurnost. Zagrebške „Novine“ poročajo, da se je na Reki razvila uprav. že škandalozna potratnost v ženskih oblekah. „Vojno imamo, revščina trka na naša vrata, to vsi vemo“, — pišejo „Novine.“ „Toda ženski svet se ne briga za vse to. Ženske se oblačijo toli potratno, kakor še nikoli poprej. Za-nje ni vojne; one hočejo bahariti, pa naj velja kar hoče. Enake tožbe se dvigajo proti nečimurnosti potratnosti po vseh večjih mestih, a menda ostaja vse le pri jalovih tožbah. Tudi na Reki se je že pisalo proti temu, a zopet utihnilo. Med tem goji pa ženstvo dalje svoj luksuz v oblačenju, kakoršnega še nismo videli. Kdor vidi eleganco dam, more težko razumeti, kako da se ljubi hčeram, sestram, za ročnicam in ženam naših vojakov, ki so dan na dan v smrtni nevarnosti, tako lišpati se. Težka beda trka na naša vrata, toda lahkomišelnost ne pozna mej in nečimurnost žensk triumfira celo nad grobovi.“ Tako pišejo „Novine.“ — Zagrebške „Male Novine“ pa poročajo po šibeniški „Hrvatske Misli“, da se je razvil v Šibeniku nov čuden šport: nove obleke gospa in gospodičen obrizgavajo z različnimi tekočinami, črnilom, vinom i. dr., a to delajo — „neke ženske“, ki jih zdaj lovi policija. Te „neke ženske“ so pač — uboge pare, ki se jeze nad nečimurnostjo tovarišic, ki imajo preveč denarja.

Koliko je še civilnega prebivalstva v Gorici. ugibajo nemški in slovenski listi v cenzuriranih poročilih. Eni menijo, da je civilnega prebivalstva še okoli 5000, drugi navajajo 4000, tretji 3000. Zadnje čase se je Gorica tako izpraznila, da število civilnega prebivalstva danes ne iznaša niti 3000 duš več.

Kako živijo ljudje, ki so ostali v Gorici? Kjer imajo doma kaj moke, kuhajo po previdnosti, semintja se dobiva malo mleka, sočivja, tako, da se prebije od dneva do dneva. Vojaštvo je dobro in pomaga rado marsikateremu revežu. V hotelu je seveda vse drago, pa da bi le bilo dobiti, česar človek želi! Jajca so se dobivala zadnje dni po 30 vinarjev ena.

Evakuiranci iz Istre. Z Dunaja poročajo, da so evakuirance iz Istre začeli preseljevati z Ogrske na Štajersko, Gornjo Avstrijsko in Moravsko, kar bo izvršeno po priliki do dne 20. t. m. Za sedaj jim ne kaže pisati, dokler se ne zglase iz novega kraja, kjer bodo nameščeni.

Slovenske zastave v Trstu. Iz Trsta poročajo, da so povodom cesarjevega rojstnega dne na mnogih krajih vihrale tudi naše slovenske trobojnice (belomodro-rudeče), okrašene s črnozoltim trakom ali pa poleg črno-zolte zastave. Naša pravica je bila torej močnejša, kot pa nameni nekaternikov.

Verdija ni več. Tržaška „Edinost“ z dne 18. t. m. piše: Trg sv. Ivana je bil sinoči prazen: Spomenika Josipa Verdija ni bilo več tam, ker so ga že tekem včerajšnjega dneva popolnoma razdrli in odpeljali. Edino, kar je še sinoči spominjalo na Verdijev spomenik, je bila železna ograja trivoglatega vrtilca okoli spomenika; tudi vrtilca ni bilo več, ker je bil razdrt še prej, nego spomenik sam.

Velik morski pes. Dne 10. avgusta t. l. so v splitski luki v Dalmaciji opazili tri metre dolgega — morskega psa. Opazovalec na stražnici ob luki je opazil psa, ko se je pojavil kakih 150 metrov proč od obali na morsk gladini in je ostal približno eno uro na površini. Zdravstveno poglavarstvo splitske luke je opozorilo občinstvo, ki se koplje v morju blizu mesta Split, naj se ne poda predaleč na morje.

Mletev žita. Cesarska namestnija nam naznaja, da so s 15. avgustom stopile določbe glede mletev žita, ki so določale, da se mora iz vseh vrst žita izmleti najvišje mero moke in se je tako proizvajalo več črne moke, izven veljave. Odslej smejo mleti mlinarji zopet na isti način kot navadno.

Boljši kruh. Cesarska namestnija razglasa: Do 15. avgusta se je vsled cesarske naredbe pekel kruh iz moke, kateri se je moralo primešati 50% raznih pridelkov (ječmenova, koruzna, krompirjeva, riževa in druge vrste mok). Odslej pa se sme peči kruh iz čiste krušne moke. Peki se sicer smejo tudi odslej primešavati h krušni moki razne pridelke, a ti morajo biti lahko zavžitni in se mora tudi javno naznaniti, da je kruhu primešana moka iz raznih pridelkov. Fina pšenična moka se za peko tudi odslej ne sme rabiti.

Drobno pecivo. Kakor se nam uradno poroča, je še tudi v bodoče prepovedano peči drobno pecivo, n. pr. žemlje itd. Peči se sme samo kruh v hlebih in štrucah. Slaščičarji pa smejo za pecivo odslej rabiti 30% fine pšenične moke.

Draženje cen. Vrhovno sodišče na Dunaju je izreklo, da je zločinski namen pri draženju cen že s tem podan, če prodajalec zahteva cene, ki so v primeri z proizvodjalnimi sredstvi očitno previsoke. Je vse eno, če je kupec zadovoljen z zahtevano ceno — kajti v tem oziru se ne gre za varstvo posameznega kupca, ampak za varstvo splošnih koristi. Javnost bo to razsodbo pozdravila, ker vsakdo, kdor izrablja stisko ljudstva, zasluži strogo kazen. Želeti pa je, da si državni pravdnik za predmet svoje obtožbe ne izbere samo kmetov in malih trgovcev, ampak še tudi razne veletrgovce, ki so pravi umetniki v izrabljanju ljudske stiske.

Kmečki kotli za kuhanje žganja se morajo oddati. Ministrska naredba določa, da morajo kmetje

oddati državi svoje kotle za kuhanje žganja. Županstva so že dobila rok, do katerega se morajo oddati kotli.

Bombaževina vojno gradivo. Velika Britanija, Francija, Rusija, Italija in Belgija so sporazumno določile, da se smatra bombaževina odslej kot vojno gradivo. Kako stališče bo v tem oziru zavzela Japonska, še danes ni jasno. Domneva se, da se ne bo pridružila stališču četverosporzuma. Gorej imenovane države pričakujejo, da bodo Združene države Severne Amerike protestirale proti temu, da se bombaževina proglasi za vojno gradivo.

Surovo in kameno olje zaseženo. S cesarsko naredbo z dne 10. avgusta je avstrijska vlada zasegla surovo in kameno olje. Dunajska „Wiener Zeitung“ je to odredbo izvršilne določbe objavila dne 18. avgusta. Na podlagi te cesarske naredbe se je z dnevom razglasitve vso surovo olje, ki se pridelava v naši državi, zaseglo na korist države. Z ozirom na veljavne javne interese, ki zahtevajo, da se pridelovanje surovega olja nemoteno nadaljuje, določa cesarska naredba, da se lahko vsakega lastnika jam, z katerih se dobiva kameno olje, prišili, da svoj obrat nadaljuje. Cesarska naredba tudi določa, da ima minister za javna dela sporazumno z ministrom za trgovino pravico, da določi surovo olje za gotova mesta v izbičevanje. Na ta način je mogoče, da se vsaka čistilnica preskrbi s surovim oljem. Določitev cen za surovo olje se prepusti pristojni ureditvi od strani interesentov (lastnikov jam in čistilnic). Le tedaj, če se cene ne morejo sporazumno določiti, se bodo cene za surovo olje določile po ministru za javna dela sporazumno s trgovinskim in finančnim ministrom. Pri določitvi cen se bo oziralo na strokovnjaška mnenja.

Dopisi.

* **Maribor.** Dne 16. t. m. je naznanil delavec Franc Kitak oblasti, da se je moralo v stanovanju zakonskih Adolfa Poliska in njegove žene v Pobreški ulici št. 15 v Mariboru nekaj hudega pripetiti. Adolf Poliska, ki je po poklicu slikar, je črnovojniček in bi moral odriniti proti jugu. Na podlagi podatkov Franca Kitak se je podala vojaška komisija, in sicer nadporočnik Kolačik, poročnik Čeh in zdravnik na dotično stanovanje, ki je pa bilo zaklenjeno in poklicati so morali ključavničarja. Ko so odprli stanovanje Poliska, se je nutil komisiji grozen prizor. Oba zakonska Poliska sta ležala mrtva na tleh. Poliska je ustrelil najpoprej svojo ženo in nato samega sebe. V pismu, katero je pisal svoji materi, piše, da izvrši umor in samomor vsled tega, ker je neozdravljivo bolan. Trupli so prenesli v mrtvašnico v Pobrežje.

* **Maribor.** Prihodnja izdaja krušnih kart se bo vršila v soboto dne 28. avgusta med 4. in 7. uro popoldne. Za osebe, ki so se naselile med tem časom v Mariboru, morajo priti po krušne karte za samostojne najemnike hišni gospodarji, ali njihovi namestniki in za podnajemnike pa njihovi najemniki in sicer od ponedeljkih, sredah in petkih med 49. in 9. uro popoldne v pisarni Stolni trg, dekliška meščanska šola. Krušne karte so veljavne tudi za moko, zdrob in polento.

* **Maribor.** C. kr. okrožna sodnija razpisuje dobavo kuriva (premoga in drv). Ponudbe je poslati do dne 3. septembra 1915 na predsedstvo okrožne sodnije. Natančni pogoji se dobijo na okrožni sodnji, soba št. 9.

* **Maribor.** Dne 16. avgusta je umrl tukajšnji mesar Franc Krajnc.

* **Maribor.** Danes, dne 20. avgusta, popoldne se je na koroškem kolodvoru prodajalo tri vagone stisnjene slame, katera se ni pripustila k eksportu. — Včeraj, ob 3. uri popoldne, pa se je v blagovnem skladišču glavnega kolodvora prodajalo en vagon svežih kož. Kože so se zaplenile nekemu tujemu prekupeu.

* **St. Ilj v Slov. gor.** Daleč naokoli se ni tako lepo obhajal cesarjev rojstni dan, kakor pri nas. Cel St. Ilj je bil na predvečer krasno razsvetljen, a najlepše pač Slovenski Dom. Na griču nad župniščem so bujno žarele v zraku inicijale: F. J. I. Nad njimi je plapolala v raznih barvah številka: 85. Rake te so se spuščale, pokalo je, da se je na daleč razlegalo. Vmes pa so se slišali zbrani glasovi naših slovenskih pevcev. Vse je bilo v St. Ilju na nogah in je gledalo in poslušalo strme. Drugi dan so bile vse hiše v zastavah. Opazili smo tudi veliko slovenskih zastav, ki so plapolale iz hiš združene s cesarskimi. Pri cesarski maši pa je bila cerkev natlačeno polna občinstva. Celo nasprotniki so pravili: Šentiljski Slovenci so pač patriotični!

* **Rače.** Pretečeni petek je umrl Franc Bazalka, sin oskrbnika G. Bazalke v starosti 25 let.

* **St. Vid pri Planini.** Občina Planinska vas je imenovala tukajšnjega nadučitelja g. Frana Bračiča častnim občanom. To je že četrta tukaj vsolanil občin, ki mu je izkazala tekem njegovega 35letnega delovanja na tej šoli najvišjo čast.

* **Dramlje.** Ubogi Hrastrnik! Po noči pred Jakopovim je na Vrheh pri Hrastrniku strela kozolec užgala. Dva dni pred Veliko Gospojnico pa je prejšnja gospodinja utonila, sin gospodar pa je hudo zbolel. Peljala sta se iz Žiž proti Zajcklostru. Tam se je oblak utrgal in strašna nesreča je bila v trenutku gotova. Ubogo mater so našli še le v soboto v jutro pod jezom Oberskega. Cela fara obžaluje nesrečneže.

Celje. Odseku Ruđečega križa za celjsko okoličje stalo darovala gospod in gospa Rammel, graščaka na Freienbergu, povodom rojstnega dne Njegovega Veličanstva 50 K.

Celje. Javno pohvalo je dobil od deželnega orožniškega poveljstva orožniški stražmojster Ivan Donko, ker je potegnil, ne meneč se za nevarnost lastnega življenja nekega mrtveca iz deroče reke. Odlikovanec je doma iz Jarenine.

Celje. Ker se je med ranjenci, ki so došli z južnega bojišča, pojavilo nekaj slučajev kolere, je vojaško poveljstvo sporazumno z zdravstveno oblastjo odredilo strogo snago v vojašnicah in vojaških bolnišnicah. Posebno pozornost se mora obračati na pitno vodo.

Gornji grad. Izvanreden in redek slučaj 85. rojstnega dne našega toli izkušenega, zato toli bolj ljubljenegega vladarja, cesarja Franca Jožefa I. je tudi naša dolina obhajala. Priredil je zato sestavljen odbor lepo slavnost v Gornjem gradu dne 15. avgusta z godbo, slavnostnim govorom, deklamacijami in tombolo. Ta in razne druge stvari dale so čistega dohodka čez 500 K za vojaške namene. Daj Bog, da se s tem sicer majhnim darom nekaj pomaga, omiliti težave naših hrabrih vojakov, vojskujočih se za vero, dom, cesarja!

Brežice. C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah nam pošilja naslednji oklic: V nedeljo, dne 22. avg. 1915, se vrši v Brežicah o priliki 85. rojstnega dne Njegovega Veličanstva velika vojni-oskrbovalna slavnost, katere čisti donesek se bo obrnil v prid ranjencev v Brežicah se nahajajoče c. in kr. rezervne bolnišnice Karansebes, zaostalim v vojski padlih iz brežiškega političnega okraja in vojni-oskrbovalnemu uradu. Godba se bo preskrbela od c. in kr. vojaškega godbenega zbora. Za razveseljevanje vsake vrste, kakor: živi kino, srečolov, vojska z korijandoli, kegljišče, dunajski godci, tekanje v vrečah, egiptovska vedeževalka, zabavališče za mladino itd., kakor tudi za jedila in pijačo je preskrbljeno. Pri nastopu noči veliki umetni ogenj. Po grozoviti borbi se je izkazala naša armada kot nepremagljiva. Naša dolžnost je, izkazati našim hrabrim vojakom hvaležnost, in zaceliti zadobljene rane. Hočemo torej obhajati to ljudsko slavnost v čast armadi, v tolažbo od usode prizadetih. Nikdo naj ne izostane od te patriotične ljudomile slavnosti. Udeležite se torej v velikem številu! Vsak naj prispeva po svoji moči za popolni uspeh te veselice! Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: posamezne vstopnice 60 vin., za vsakega nadaljnega rodbinskega uda 20 vin. Kraj slavnosti pri lepem vremenu: Hrastina; pri slabem vremenu pa brežiški grad. Odbor: dr. V. Neurwirth, uradovodja c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah; dr. J. Kemeny, poveljnik c. in kr. bolnišnice Karansebes v Brežicah; dekan I. Mešiček, dr. F. Horvat, dr. K. Leuschner, H. Schniederschitsch, inž. R. Sernee, J. Sitter.

Zadnja poročila došla v petek dne 20. avgusta.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dumaj, 19. avgusta.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Avstrijske čete, katerim poveljujeta nadvojvoda Jožef Ferdinand in general pl. Köwess, so si izvojevale severno od Janowa in Konstantinowa prehod čez reko Bug. Niemirow in drugi kraji na severnem bregu so bili z naskokom zavzeti. Sovražnik je pognan v beg, naše čete ga zasledujejo.

Čete, katere obkoljujejo Brest-Litovsk, med katerimi se nahajajo tudi divizije podmaršala pl. Arz, so odvzele sovražniku nekaj prednjih brest-litovskih utrdb.

Pri Wladimir-Wolynskiju in v izhodnem delu Galicije nič novega.

Italijansko bojišče.

Italijanska težka artilerija je še tudi včeraj po dnevu in nočjo nadaljevala obstreljevanje naših tirolskih utrdb.

Napad dveh sovražnih bataljonov na naše prednje postojanke pri gorski planoti Folgarija je bil odbit.

Hudi boji na severnem ozemlju primorske bojne črte se nadaljujejo. Močnejši napad na Mrzli vrh je bil odbit, kakor vsi poprejšnji. Južni del tolimskega območja so napadli Italijani popoldne in zvečer šestkrat brezuspešno. Tudi po noči so se vršili hudi boji. Območje je ostalo slejkoprej trdno v naših rokah. Najmanj 600 še nepokopanih italijanskih mrličev leži pred našimi jarki.

Na Goriškem se nadaljuje topovski ogenj. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Solkanski most.

Svetovnoznani solkanski most je bil pretečen teden hudo obstreljevan od našega bivšega zaveznika. A zgodilo se mu vendar ni nič, ker so posegli naši topničarji s svojimi možnarji v boj in prisilili sovražnika k molku. Res, škoda, da bi bil ta krasni umotvor razrušen.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Hindenburgova armadna skupina. Pri zavzetju trdnjave Kowno je prišlo še 30 častnikov in 3900 mož v nemško ujetništvo. Po padcu Kowna so Rusi izpraznili svoje postojanke nasproti Kalvariji-Suwalki. Nemške čete so jim sledile. Dalje proti jugu so Nemci izhodno od Pykocina prekoračili Narow in so pri tem ujeli 800 Rusov. Armada generala Gallwitza je napredovala v izhodni smeri. Severno od Bielska so dosegle čete železniško progo Bialystok-Brest-Litovsk. Ujetih je bilo 2000 Rusov. Na severno-izhodnem ozemlju Nowo-Georgiewskega so prekoračile nemške čete ozemlje reke Wkra. Dve predutrdbi severne fronte sta bili z naskokom zavzeti. Ujetih je bilo čez 1000 Rusov in zaplenjenih 125 topov.

Armadna skupina princa Leopolda bavarskega. Levo krilo je podilo v boju sovražnika pred seboj in je zvečer prikorakalo na ozemlje zahodno in južno-zahodno od Mielgjezye. Desno krilo, ki je pri Mielniku prekoračilo reko Bug, je sovražnika iz močnih postojank na tem ozemlju zapodilo v beg in nadaljuje svoje prodiranje.

Armadna skupina generala-feldmaršala Mackensena. Tudi ta armadna skupina je med Niemirowom in Janowom prekoračila reko Bug. Pri mestu Rokitno (južnoizhodno od Janowa) so udrle nemške čete v prednje postojanke brest-litovske trdnjave. Izhodno od Wlodawe so nemške čete zasledovale poraženega sovražnika. Vsled pritiska nemškega prodiranja je sovražnik zapustil izhodni breg reke Bug tudi na spodnji in gornji strani Wlodawe. Sovražnika nemške čete zasledujejo.

Novo-Georgiewsk zavzet.

Uradno se z dne 20. avgusta razglša: (Trdnjava Nowo-Georgiewsk, zadnja sovražnikova postojanka na Poljskem, je bila po vročem boju zavzeta. Cela posadka, od katere jih je bilo že včeraj v zadnjem boju na 20 000 ujetih, in nepregledno vojno gradivo je prišlo v naše roke.

Kam gredo Nemci?

„Morningpost“ javlja iz Petrograda: Ker se je nemška fronta skrajšala, so mnogoštevilne nemške čete na razpolago, ki se sedaj pošiljajo na bojišče ob Njemenu in ob Dvini. Tamkajšnje operacije postajajo nevarne in zelo pomenljive. Mogoče je, da je sovražnikov cilj Petrograd. A ruski vojni strokovnjaki menijo, da bi Nemci potrebovali eno leto, predno bi dosegli rusko prestolnico, razven, če bi se posrečilo nemški mornarici, da zavladna nad Izhodnim morjem.

Nemški državni kancelar.

V nemškem državnem zboru, ki je dne 19. t. m. zopet začel zborovati, se je nemški državni kancelar v svojem govoru najprej spomnil 85. letnice našega presvitlega cesarja. Zahvaljeval se je nevtralnemu državam za pomoč, ki jo nujajo pri izmenjavi invalidov ter rekel:

S tem združim zajedno posebno zahvalo Njegovi papeški Svetosti (pritrjevanje), ki je sprožil misel, da se ujetniki izmenjavajo, in ki je med vojsko v tolikih slučajih z nedoseženo prisrčnostjo doprinašal dela ljubezni do bližnjega ter druge k temu spodbujal in ki nam je še pred kratkim poslal velikodušno darilo, da se omili beda v Izhodni Prusiji. (Pitrjevanje.)

Po kanclerjevem govoru je državni zbor odkazal predlog za 10 milijard vojnega posojila budgetnemu odseku.

Venizelos poverjena kabinetna sestava.

Kralj Konstantin je poveril Venizelosu, da sestavi novi kabinet. Venizelos je zaprosil 4 dni pomisleka, kar mu je kralj dovolil.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Radi Franc, nadomestni rezervist; Radič Franc, pešec; Reich Avgust, desetnik titularni četovodja; Reich Vinko, nadomestni rezervist; Rezar Jernej, pešec; Rezac Anton, nadomestni rezervist; Rigelnik Janez, pešec; Robnik Janez, pešec; Ročnik Gregor, pešec; Rozer Jakob, nadomestni rezervist; Rudnik Avgust, poddesetnik;

Sekolec Rudolf, poddesetnik; Sikošek Franc, nadomestni rezervist; Sivera Franc, desetnik titularni četovodja; Skublja Valentin, nadomestni rezervist; Smolar Rudolf, pešec; Sošter Vinko, nadomestni rezervist; Spindler Lovro, desetnik; Stor F., četovodja; Stefanovič Rudolf, rezervist; Stinjek Anton, poddesetnik; Stvarnik Anton, četovodja; Suligoj Janez, pešec; Svaček Anton, pešec;

Tersek Alojzij, pešec; Tkavc Anton, častniški sluga; Nikolaj Tojc, nadomestni rezervist; Tominešek Janez, nadomestni rezervist; Tratinik Anton, pešec; Trop Janez, pešec; Tschank Jožef, nadomestni rezervist;

Verbič Janez, častniški sluga; Verbnik Alojzij, nadomestni rezervist; Veronik Andrej, nadomestni rezervist; Vertovšek Franc, pešec; Veselko Martin, nadomestni rezervist; Virant F., titularni četovodja; Vorišč Franc, titularni četovodja; Vuk Martin, desetnik; Vreže Janez, pešec;

Zabukovnik Alojzij, pešec; Zager Franc, pešec; Zajko Janez, pešec; Zakšek Anton, pešec; Zalar Jakob, nadomestni rezervist; Zeleznik Jožef, pešec; Zelič Karol, pešec v rezervi; Zidarič Franc, pešec; Zlender Franc, pešec; Zlender Vincenc, pešec; Zmagar Franc, poddesetnik; Znidarič Franc, pešec; F. Znidarič, nadomestni rezervist; Zohar Jernej, nadomestni rezervist; Zorec Janez, pešec; Zorko Martin, pešec; Zupan Avguštin, pešec; Žuljan Jožef, nadomestni rezervist; Zupanc Jožef, nadomestni rezervist, titularni poddesetnik; Zupančič Filip, desetnik; Zviki Jožef, poddesetnik.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Mrtvo moštvo:

Divjak Alojzij, pešec, Maribor; Friedrich Rok, desetnik, Konjice, padel dne 13. junija; Jager Jakob, pešec, Sv. Jurij, Celje, padel dne 13. jun.; Klinger Jožef, pešec, Ptuj, padel dne 13. junija; Košič Anton, pešec, Poljčane, padel dne 13. junija; Kramberger Franc, pešec, Maribor, padel dne 13. junija;

Majcen Alojzij, pešec, Ptuj, padel dne 13. junija; Mirtl J., pešec, Brežice, padel dne 13. junija;

Meško Martin, pešec, domobranski pešpolk štev. 26, mrtev. Petrin Anton, pešec, Sv. Krištof, padel dne 9. junija; A. Prijatelj, pešec, dne 7. junija; Purgaj Avgust, pešec, Ranče, padel dne 10. junija;

Vračko Rudolf, pešec, Selnica ob Dravi, padel dne 8. junija;

Zdolšek Franc, pešec, Ponikva, padel dne 9. junija; Znidarič Jožef, pešec, Ptuj, Obriž, padel dne 11. junija.

Pešpolk štev. 97:

Ujeto moštvo:

Kocjančič Pavel, pešec; Medved Ljudovik, pešec; Malalan Alojzij, pešec; Šepić Ernest, narednik; Sinigoj Jožef, pešec; Stumilovič Janez, pešec; Vodinčič Janez, pešec; Zaje Jožef, četovodja.

Pešpolk štev. 58:

Padlo moštvo:

Bajc Alojzij, pešec; Benedikt Leopold, pešec, Radgona; Černič Mihael, pešec;

Lüst Franc, pešec, Radgona; Mlaker Janez, pešec; Pertot Karol, pešec, Gorica; Planinec Milijan, enoletni prostovoljec, Postojna;

Rober Gašpar, pešec, Maribor, Zabljek; Rubin Matevž, pešec, Maribor; Stož Martin, pešec, Lipnica;

Vogrinc Anton, pešec, Primorje; Zorko Ignacij, pešec, Ptuj.

Ujeto moštvo:

Muršič Anton, pešec, Maribor; Schmieder Andrej, pešec, Slov. Bistrica; Simmerl Henr., pešec, Sv. Peter, Maribor;

Tomazič Anton, Gornja Bistrica, Maribor.

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Božič Avguštin, desetnik, pešpolk štev. 87, ujet, Samarija, Rusija;

Črepinšek Alojzij, pešpolk štev. 87, ujet, Orenburg, Rus.; Godina Alojzij, četovodja, pešpolk štev. 87, ujet, Skobelewo, Turkestan;

Svenšek Jakob, desetnik, pešpolk štev. 87, ujet, Karačkal, Turkestan; Zupančič Martin, pešec, pešpolk štev. 87, ujet, Skoklew, Rusija;

Žerjav Anton, pešec, pešpolk štev. 87, ujet, Skobelewo, Rusija, Turkestan;

Dragonski polk štev. 5:

Goučdan (?) Ciril, dragonski polk štev. 5, ujet, Krasnojarsk, Sibirija; Legovič Stefan, dragonski polk štev. 5, mrtev;

Pešpolk štev. 27:

Častniki:

Kovač Alfonz, poročnik, pešpolk štev. 27, r; Liebezeit Karol, praporščak, pešpolk štev. 27, Maribor, r;

Moštvo:

Kopriva Janez, desetnik, pešpolk štev. 27, mrtev; Sinko Franc, pešec, pešpolk štev. 27, ujet;

Razni:

Ujeti častniki: Dr. Egon vitez Artens, poročnik, 3. domobranski pešpolk, ujet v Dauriji, Rusko.

Saperski bataljon štev. 3:

Mrtvo moštvo:

Lončarič Alojzij, saperski bataljon štev. 3, Ptuj, mrtev; Strgar Rok, pešec, saperski bataljon štev. 3, Rogatec, mrtev;

Ujeto moštvo:

Anžel Ferdinand, Maribor, Sv. Anton, ujet; Bog Franc, Rogatec, ujet; Debevec Mihael, poddesetnik, Ptuj, ujet; Klakovčar Janez, Kozje; Koman Janez; Koruza Andrej; Kožišnik Jožef;

Lugarič Franc; Marinko Franc, pešec; Maruša Alojzij, Brežice; Minarčič Jožef; Pavlin Rudolf; Pavlovič Alojzij, Brežice; Skarič Jožef, Ruše, Slemenšek Franc, Mozirje.

8 VOLNO

ovčjo oprano in neoprano kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti.

Veletrgovina R. Stermecki,
Celje štev. 19, Štajersko.

Učenca za trgovino z mešanim blagom sprejme Milož Oset, Muta.

Lovski pes, bel in rjav, se je zgubil. Kdo ga dobi, naj ga odda pri g. Lukman, Ulandgasse 8, Maribor.

Prada se 1 1/2 ura veliko posestvo 3/4 ure daleč od Lembaha pri Mariboru. Več se izve v Urbanski ulici 11 Maribor.

2 pomočnika spretna prodajalca, slovenskega in nemškega jezika večša, sprejmeta se s 1. septembr. ali pa tudi takoj pri Jožef Ullaga Maribor. 481

4 čevljarske pomočnike za vojaško delo sprejme takoj Valentin Glušič, čevljarski mojster, Maribor, Tegetthoffstr. štev. 32.

Dva učenca iz boljše hiše z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejmeta v modni in manufakturni trgovini J. N. Šošarič, Maribor, Gosposka ulica 5.

Kupujem

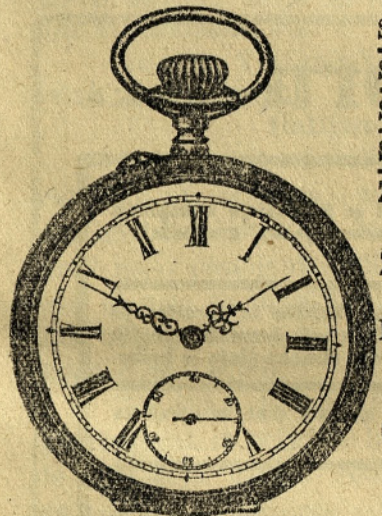
seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2-40
Sreb. verižice damske K 3-60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčilo

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthoffova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

OBLEKE

za ženske, moške in otroke, kakor tudi krila, vrhne jope, bluze, zimске moške suknje in raglane, se dobijo v velikanski izbiri in po najnižjih cenah v veletrgovini

R. STERMECKI
V CELJU št. 301

↳ Pisite po cenik. ↳

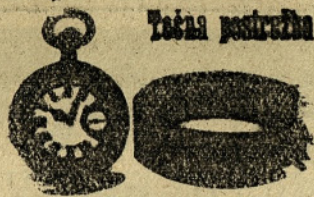
Prav lep nov Singer-šivalni stroj

se zaradi odpotovanja proda poceni v Mariboru, Götkestrasse 2, II. nadstr., vrata 12.

Oznanilo! Stalna dobra služba za pridno dekle! Naslov in pogoji v upravnistvu „Straža“.

URE

Velika zaloga ur, dragocenoosti, sprejemne in opitnih vrsti po vsaki ceni.

Tudi na obroka. - Eustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura	K 700
Pristna srebrna ura	K 7-
Original omega ura	K 22-
Kuhinjska ura	K 10-
Budilka niklasta	K 8-
Poročni prstani	K 2-
Srebrne verižice	K 2-

Večletno jamstvo.

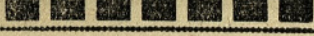
Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 28

Kopajem zlatno in srebrno.

—————

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, [Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

» » Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici.

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobje pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

» » Franca Korošec.

Guštani (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemlič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. J. Oset.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Staritrg:

Trgovina g. Ignaca Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovatič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.]:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravnistvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravnistvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista pri našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežen popust.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trejnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninogo p. zadržati.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Škrofulzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Suhe gobe, fižol, vinski kamen

ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi prazne dobro ohranjene vreče kupi veletrgovina Anton Kolenc Celje Graška cesta 22.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

POZOR!

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarčič .: Maribor, Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monštranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

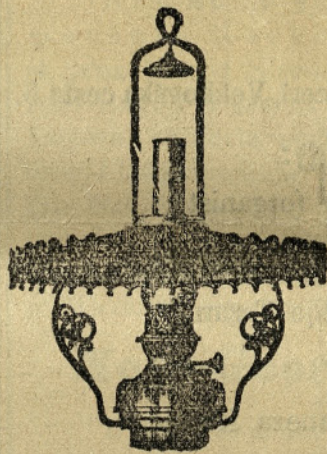
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskinem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači tvrdki

I. RAVNIKAR .: CELJE

Trgovina s špacerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina.

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI .: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, če da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se poštno hranilno položnico (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri dragih denarnih navedih prevzame posojilnica v svoje lasti proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kotne.

Uradne ure so vsake sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniši praznike. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.